

kommuneplan@kalundborg.dk

**Kalundborg kommune
Plan og Koordinering
Holbækvej 144b
4400 Kalundborg**

Mrk. Kommuneplan 2025

Gørlev, d. 15. september 2025

Bemærkninger til udkast til KP 2025-2036

Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg (DN) fremsender hermed bemærkninger til udkast til KP 2025-2036, idet der skal bemærkes, at DN primært kommenterer på forhold, under temaet *Natur og vand* samt i mindre omfang *By og landskab*.

DN finder det relevant og formålstjenstligt, at der i KP 2025-2036 er indarbejdet et nyt tema: *Vand på tværs* ligesom en revision af temaet *Bevaringsværdige bygninger* har været en mangelvare til bevarelse af de gamle kulturmiljøer.

DNs bemærkninger tager primært udgangspunkt i "Planforslag til KK2025-2036" – reviderede rammebestemmelser samt i mindre omfang udkast til KP2025-2036

Oversvømmelse og klimatilpasning samt By og landskab:

DN undrer sig over, at alle områder udlagt som erhvervsområder i Kalundborg øst udpeget som oversvømmelsestruet fastholdes og/eller udvides i KP 2025 – især med tanke på, at Kærby enge/Rørmosen/Kærby å allerede er stærkt udfordret ved større nedbørsmængder i den våde del af året samt med tanke på de kommende klimaændringer med forventet heftigere nedbørsmængder.

Samme oversvømmelsesproblematik gælder for erhvervsområde K06 + K07 Kalundborg syd = oversvømmelsestruet

Rettidig omhu ville være at udlægge større arealer i området til (våd) natur, idet kun naturen som en del af løsningen er fremtidssikker og holdbare løsninger. Ved forsat udlægning af erhvervsområder i Kalundborg øst og især grænsende op til eller afvandede til Kærby å inviterer politikerne ved vedtagelse af KP2025-2036 i sin nuværende form ligefrem store problemer indenfor. (2.1.13)

Derudover er de store bygninger, der danner baggrund for Rørmosen (Rørmosen set fra syd, vest og øst) visuelt landskabeligt ødelæggende. "KP 2.1.7 foreskriver klart, at *erhvervsudbygninger skal sikres en klar adskillelse mod åbent land og bebyggelse skal under hensyn til landskabs-, natur- og kulturværdier søges tilpasset og integreres i landskabet.*" (2.1.7)

En del af industriområderne (K05) bør derfor ændres og udlægges til større naturvolde til sløring af de store erhvervsbygninger. Herved kan jord fra kommende byggeri mv. også anvendes lokalt. (2.1.14)

By og landskab – Indvinding og forsyning:

Kalundborg kommunes mål om at råstofgrave ved efterbehandling skal øge de rekreative muligheder i kommunen bl.a. via stier med offentlig adgang kolliderer med udlægning af nyt rammeområde S06.R07, der udlægges til "Put & Take", hvor der formentlig opkræves betaling for adgang.

Skovrejsning: reservering af arealer til "skovrejsning ønsket"

Som udgangspunkt bør alle områder der ikke er reserveret til uønsket skov reserveres til: SKOVREJSNING ØNSKET.

Dette fremgår af redegørelsen i skovtema i høringsmateriale til revision af Kommuneplanen og opgøres til knap 40.000 ha.

Af redegørelsen fremgår det, at Kalundborg kommune for nuværende har 23.000 ha udpeget som *SKOVREJNING UØNSKET*.

De to skovtal giver sammenlagt 63.000 ha. Da der skal fraregnes beskyttet natur, infrastruktur, byer mv og kommunens areal er på 57.500 ha er det absolut nødvendigt at reducere i *SKOVREJNING UØNSKET*.

Det er påkrævet at foretage en grundig gennemgang af områder med *SKOVREJNING UØNSKET*.

Kriterierne for ændring af status til *SKOVREJNING ØNSKET* bør være:

- særlige drikkevandsinteresser (OSD)
- biodiversitet – fx sammenbinding til eksisterende skov og beskyttet natur
- reducere af kvælstofudledning.

Ændringen af status skal tage de sædvanlige hensyn til beskyttelseslinjer, landskab og kulturmiljø.

Det tidsmæssige sammenfald af revision af Kommuneplanen og arbejdet med skovrejsning i Lokal Trepert bør udnyttes optimalt, så der skabes de bedst mulige forudsætninger for skovrejsning. Kalundborg Kommune er skovfattigt og har dermed et godt udgangspunkt for skovrejsning og bidrage til målopfyldelsen på landsplan om 250.000 ha udlagt til skovrejsning. Heraf 100.000 ha til urørt skov.

Landskab og kultur/natur:

Udviklingen af erhvervsområder i Kalundborg øst er ødelæggende for oplevelsen af det tilstødende landskab f.eks. de nuværende og kommende store industribygninger som baggrund for Kærby enge og den smukke Rørmosen. (K05). Der bør undersøges for muligheden for indarbejdelse af større naturvold(e) mellem Rørmosen/Kærby enge og Erhvervsområde Kalundborg øst – et nyttiggørelsesprojekt med udnyttelse af overskudsjord fra nærområdet til bevarelse af naturoplevelsen i Rørmosen/Kærby enge, en grøn økologisk forbindelse samt til styrkelse af biodiversiteten. Naturligvis under hensyn til eksisterende beskyttede sten- og jorddiger eller anden beskyttet natur.

Udlægning af grønne korridorer på 10 meter – der med stor sandsynlighed ved lokalplanlægningen også inddrages til køreveje eller lign. er værdiløse. Der skal planlægges med større og bredere grønne korridorer, hvis det skal have den mindste smule effekt!

Når der i KP og LP anføres, at eksisterende læbælter og klynger af beplantning skal bevares, så skal det præciseres, at det eksisterende læbælte skal bevares og dette ikke er ensbetydende med, at gammel beplantning fjernes, hvorefter der efterfølgende etableres nyplantninger – som det sås mellem Rema1000 og SHEL-tanken ved Gørlev Landevej, hvor den grønne korridor med store træer og buskads blev fjernet totalt til trods for vilkår om bevarelse. Efterfølgende blev der plantet nogle solitære træer i et smallere bælte end foreskrevet i LP!

Bo og leve:

DN finder udlægning af K04.B06 til "Tiny house" som et godt indslag i KP 2025-2036 og anbefaler at al overfladevand håndteres indenfor lokalplanområdet, som blåt rekreativt element samt rensning og genudnyttelse af spildevand indenfor lokalplanområdet

Bo og leve + naturbeskyttelse:

K04.B17 – Kalundborg nordøst – DN finder at vilkår om, at arealer til bynatur inkl. vilde græsarealer skal udgøre mindst 10 % af den enkelte boliggruppe til sikring af grønne trædesten imellem eksisterende natur i området er et fint tiltag. Vilkår om, at bebyggelse må placeres 10 meter fra arealer beskyttet iht. NBL er derimod ikke acceptabelt. Afstanden bør være 5x så stor til sikring af flora og især fauna. Da dele af området er oversvømmelsestruet, kan afværgeforanstaltninger herfor kombineres med sikring af beskyttet natur. DN opfordrer til ikke at begå samme fejl som ved udarbejdelse af LP 593 + 594

K11.B04 – Ulstrup

DN ser ingen begrundelser for at flytte tidligere lokalplanlagt område K11.B08 og K11.B09 til ny placering benævnt K11:B04 end, at der således dannes grundlag for ny ansøgning om etablering af feriecenter Club Røs eller lign. Denne gang med begrundelsen, at et feriecenter vil ligge i tilknytning til eksisterende lokalplanlagt område til boligbebyggelse.

Desuden konflikter ny placering med *bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende landskab, nationalt geologisk interesseområde og nationalt kystlandskab* – interesser som vanskeliggjorde etablering af Club Røs feriecenter.

DN kan således ikke anbefale ændringen.

Tværtimod bør K11.B8 tages ud af KP grundet ovenstående årsager.

DN finder desuden, at vilkår om at bebyggelse og private haver ikke må placeres nærmere end 10 meter fra naturbeskyttede områder er utilstrækkelig. Terrænet vil hurtigt blive slået som en græsplæne eller nedtrådt, hvorved levevilkår for flora og især fauna ikke mere er til stede. Afstanden bør være 5x så stor til sikring af flora og især fauna.

NB! I materialet – se grønt felt står, at Rammeområde B11.B04 ønskes flyttet til K11.B08

På baggrund af ønske fra lodsejer og Røsnæs Udviklingsråd foreslås Rammeområde B.11.B04 flyttet til en placering ovenfor idrætspladsen og benævnes K11.B08, jf. kort nedenfor	
Ny rammebestemmelse til KP2025	
2021	Kommende rammebestemmelser KP2025
	K11.B08
	11963350
	Ulstrup, Røsnæs
	Boligområde
	Åben- lav og tæt-lav boligbebyggelse
	Byzone
ke	25% for området som helhed

Tidligere udlæg i KP2021:

Vi formoder, at der er tale om en fejl, idet der ikke findes et rammeområde i Ulstrup benævnt B.11B04

Mht. K11.B08 gør der sig de samme hensyn gældende her: *bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende landskab, nationalt geologisk interesseområde og nationalt kystlandskab*, hvorfor det ikke kan anbefales af hensyn til nationale interesse og bevarelse af geologiske og kultur-mæssige værdier.

K06.BL02 Lokalplanlægning for nyt blandet Bolig- og erhvervsområde:

Kalundborg kommune er fattig på skov. Træer er vigtige elementer i løsning af klimakrisen – DN kan derfor ikke se nogen fornuftig årsag til at nedlægge skov for at opføre blandet erhverv- og boliger, når der er masser af bar jord i omdrift med forskellig bonitet, som kan bebygges samtidig med, at der ifb. med byggeri kan etableres ny natur. DN kan ikke anbefale forslaget.

G4.R03 – Reersø camping

Campingtilladelse sag nr. 326-2018-32633 af d. 2.11.2018 samt øvrige vilkår i campingtilladelse af d. 22. december 2016 sagsnr. 326-2016-1830 udstedt til tidligere ejer foreskriver følgende vilkår for arealet vest for Skansevej = det åbne land:

At arealet vest for Skansevej først må tages i anvendelse, når campingpladsens øvrige pladser (øst for Skansevej) er fuldt belagte

At arealet vest for Skansevej friholdes for campingvogne og lign. efter uge 42 og til påske

At arealet vest for Skansevej udelukkende kan anvendes til kortvarige ophold – ikke langtidscamping

At der ikke må opføres bygninger og faste permanente installationer vest for grusvejen (Skansevej) dog undtaget max 50 cm høje pæle til mobile el-standere

At der ikke må vinteropmagasineres på arealet vest for grusvejen (Skansevej)

Forhistorie:

April 2003 Vestsjællands Amt giver tilladelse til anvendelse af arealet vest for Skansevej til boldbane og shelter – men ikke til opstilling af campingvogne eller faste installationer

Juli 2004 Vestsjællands Amt giver tilladelse til kortvarige opstillinger af campingvogne under forudsætning af, at arealet mod øst er helt opfyldt. Tilladelsen gælder kun på udvalgte datoer – der skal ansøges herom hvert år samt indberettes overnatninger til VA

September 2007 Kalundborg kommune giver tilladelse til kortvarige opstillinger på samme vilkår som Vestsjællands Amts tidligere tilladelser

Den **15.11.2021** anmeldte DN Kalundborg Reersø camping for flere ulovligheder herunder etablering af befæstet parkeringsareal i det åbne land udenfor campingpladsens afgrænsning (vest for Skansevej), ændring af markvej til befæstet vej samt opstilling/vinter-opbevaring af toiletvogne på arealet vest for Skansevej.

Etablering af befæstet parkeringsareal er en ændret anvendelse af arealet ligesom arealet ligger udenfor Reersø campingplads afgrænsningsområde. Der konstateredes toiletvogne og campingenheder til trods for at arealet jf. gældende campingtilladelse IKKE tillades udlejet til campering. Arealet er kun tilladt anvendt til boldbane samt eksisterende shelter.

Trods flere rykkere har Kalundborg kommune ladet ulovligheden fortsætte upåtaget i 4 år.

I KP2025-2036 vælger Kalundborg kommune at lovliggøre forholdet med en unødvendig udvidelse af pladsen ud i det åbne land i stedet for, som myndighed at bringe ulovligheden til ophør. DN mener ikke, at ændringen bør vedtages, men at ulovligheden bringes til ophør.

Forslag i KP2025-2036 udvider by-arealet på bekostning af Reersøs åbne natur samtidig med at campingvogne, toiletskure osv. udgør en visuel forurening i det åbne land. Der ses ingen særlige omstændigheder, som rimeligt kan begrunde udvidelsen. DN kan ikke anbefale KP ændringen som tillige strider mod campingtilladelsen. DN anbefaler derfor, at KP-ændringen ikke vedtages, og at ulovligheden bringes til ophør.

DN gør opmærksom på, at ændringen både skal screenes og miljøvurderes ligesom der skal udarbejdes en ny campingtilladelse –

Rødt felt = forslag til udvidelse i KP 2025-2036 ses rækkende langt ud i det åbne land, som er forbeholdt landbrugshvervet

Landskab:

"Det er kommunalbestyrelsens mål, at kommunens fortsatte udvikling sker under hensyntagen til beskyttelse af de landskabelige værdier, herunder de bevaringsværdige landskaber og de større sammenhængende landskaber."

"Etablering af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen skal foregå under hensyntagen til landskabets karaktergivende træk og oplevelsesmuligheder"

Det åbne land er forbeholdt jordbrugserhvervene og skal friholdes for anden anvendelse.

Retningslinjerne i KP 2025-36 kolliderer voldsomt med planlægning for en Energipark nord for Gørlev G1.E09 & LP604 – i det åbne land med op til 19 meter høje fabrikshaller, op til 30 meter høje siloer og op til 60 meter høje skorstene! Ingen beplantning vil kunne sløre et sådan endog meget markant byggeri.

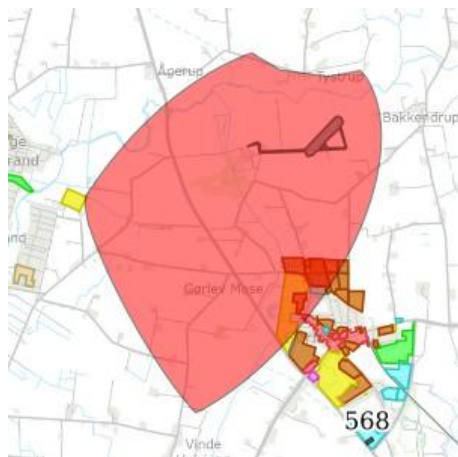
Arealet har været udlagt til opførelse af biogasanlæg i tidligere KP. DN vil dog gøre kraftigt opmærksom på, at der er megastor forskel på både volumen, udseende samt funktionen og restproduktet i et biogasanlæg og en Energipark med CO2 fangst, elektrolyse til brintproduktion, produktion af biogas og etablering af solcellepark.

Arealet blev tidligere udlagt som potentielt areal til biogasanlæg med henblik på aftagning af restprodukter (gylle) fra landbruget i kommunens sydlige landbrugsdel – altså et landbrugsrelateret anlæg.

En Energipark med 4 energiformer er at betragte som et (kemisk) industrianlæg, hvorfor det hører hjemme i et industriområde – ikke i det åbne land.

Skal kommunen leve op til sine egne mål i denne KP om hensyntagen til de landskabelige værdier, så skal energiparken ikke placeres i det åbne land nordvest for Gørlev, men i fx nyt erhvervsområde syd for Kalundborg by, der udlægges med fokus på netop **energiproduktion.**

Område G1.E09 er i eksisterende KP "kun" udlagt som potentielt areal til biogasanlæg – ikke en Energipark, hvorfor politikerne må udpege anden egnet placering jf. retningslinjer/mål i nærværende KP.

Klip fra kommunes digitale kort: Potentielle biogasanlæg KP2021

Vand på tværs – en blågrøn struktur:

DN bifalder Kalundborg kommunes mål om,

- at sikre plads til vandet – både i det åbne land og i byerne – gennem naturbaserede løsninger.
- At integrere natur og vand som grundlæggende planlægningsprincipper i alle relevante lokalplaner
- At Kalundborg kommune fremadrettet planlægger ud fra de stedbundne og naturgivne kvaliteter og udfordringer

Ovenstående mål underbygger DN's anbefalinger i arbejdet med "Kærby å helhedsplan" om at give mere plads til Rørmosen og Kærby Enge via tilsvarende reduktion af tilstødende jord i omdrift/udlagt til erhverv.

Vandløb, søer, kystvande:

"KP2025-2036 indeholder vision om, at naturen skal være i balance, at planlægningen skal sikre en helhedsorienteret tilgang, hvor landskabsbaseret vandhåndtering og naturbaserede løsninger lader der være plads til vandet ligesom vandet skal være en del af naturbaserede løsninger, hvor våde naturområder udvides eller forbindes gennem nye våde områder."

DN har agiteret for disse løsninger i årevis og fremkommet med forslag hertil bl.a. indsatser i VP3 til imødegåelse af oversvømmelse af dele af sommerhusområderne ved Bjerge Sydstrand, så DN er tilfreds med at dette nu er indarbejdet i KP2025-2036.

DN skal hermed opfordre læserne til at se DNs film om Nedre Halleby å (varighed 10 min):
<https://youtu.be/Zsdn7MrRTpE>

Lavbundsarealer:

"KP2025-2036 indeholder mål om,

- 1. at fremme muligheden for, at den naturlige hydrologi kan genskabes på lavbundsjorder for at mindske udvaskning af næringsstoffer, forbedre naturindholdet og binde CO₂*
- 2. at vådgøre lavbundsarealer - skal indgå som virkemiddel i indsatsen for at forebygge skadevirkningerne af øgede nedbørsmængder*
- 3. at skabe helhedsorienterede løsninger i forbindelse med genopretning af vådområder, hvor vandmiljø, klimatilpasning, natur og muligheden for friluftsliv samtænkes"*

Pkt. 1 er vilkår i Den Grønne Trepartsaftale.

Pkt. 2 har DN fremsat flere forslag til i VP3 – godkendte forslag, der skal være implementeret inden udgangen af 2027.

Pkt. 3 er relevant – det er ikke raketvidenskab, så det er bare om for Kalundborg kommune at komme i gang

Grundvand:

"KP2025-2036 indeholder mål om,

- 1. at grundvandet skal beskyttes mod forurening*
- 2. at sikre, at forureninger, der truer grundvandet, kommer under kontrol*

Pkt. 1 fordrer, at Kalundborg kommune flere år for sent kommer i mål med BNBO arbejdet

Pkt. 2 fordrer, at overfladevand fra kunststofgræsbaner ledes til kloak og spildevandsrensning i stedet for nedsivning til grundvand og udledning til vandmiljøet.

Retningslinje:

5.6.7 *Indvinding af overfladevand fra Tissø kan ske indenfor en øvre ramme på 7 mio. m³ om året, samt vilkår om at vandstanden i Tissø ikke må variere udenfor nærmere fastsatte niveauer, af hensyn til tilstanden af de tilknyttede naturområder*

Drejer sig om overfladevand – ikke grundvand – hvorfor retningslinjen ikke hører hjemme under afsnittet GRUNDVAND

Indvinding og forsyning:

KP 2025-2036 ses ikke at indeholde mål og retningslinjer for indvinding og håndtering af rent drikkevand?

"KP2025-2036 indeholder mål om at fjerne afhængigheden af fossile brændsler og øge andelen af askefri energiformer og mindske afhængigheden af biobrændsel samt nedbringe energiforbruget"

DN tilslutter sig dette mål

Naturbeskyttelse:

*"KP2025-2036 indeholder bl.a. mål om,
At kvaliteten af naturværdier generelt er forøget og lever op til gunstig bevaringsstatus indenfor Natura 2000-områderne
At arbejde for at fastholde og udbygge mangfoldigheden i natur samt fremme det naturlige dyre- og plantelivs udviklingsmuligheder
At etablere spredningsveje for dyr og planter mellem naturområderne, så den biologiske mangfoldighed fremmes"*

DN har afdækket, at arterne forsvinder katastrofalt i Kalundborg kommune. Status på naturen er, at bevaringsstatus falder og det samme gør mangfoldigheden af arter. Halvdelen af alle de rødlistede arter, der igennem tiden har været at finde i Kalundborg kommune er væk. Det er ca. 300 terrestriske rødlistede arter, der er forsvundet, mens kun 1 er kommet til. F.eks. er 20 ud af 63 sommerfuglearter forsvundet. På Nekselø er alle padde arter - 7 forskellige - forsvundet over en kort årrække herunder Kalundborgs særlige ansvarsart klokkefrøen. Bilag IV arter, som vi har en særlig forpligtigelse til at beskytte! Det er en skændsel.

Så vidt DN har kunne få oplyst, så er der ingen steder i vores Natura 2000områder der er udfærdiget aftaler med lodsejere om, hvordan arealerne skal forvaltes, og der har så vidt vi kan se aldrig været taget initiativ til det. Ingen steder forvaltes naturen videns baseret. Det ville indebære økosystembaseret naturgenopretning, hvilket igen indebærer naturlig helårsgræsning fx med okser og heste. Der er godt nok okser på Vesterlyng, men ingen heste og slet ikke i et naturligt niveau.

Plejeplaner til fredede områder bliver ikke udarbejdet og vandløbsregulativerne er udløbet for op imod 30 år siden uden revision.

Alt sammen forhold der indikerer, at Kalundborg kommune ikke har taget naturbeskyttelse alvorligt.

Det er ligegyldigt at have mål og hensigter om fremgang, hvis man ikke har tænkt sig at gøre det man ved virker: Økosystembaseret Naturgenopretning. Det er muligt, at der findes holdninger, berøringsangst og modstand mod fx store græssere bag hegn, men det er viden der ligger bag principperne for økosystembaseret naturgenopretning/ rewilding. Den samme viden, som har fordoblet vores levetid, gjort os i stand til at besøge månen, gjort os i stand til at komme fra jorden rundt på langt under en uge og selvsagt vendt udviklingen i naturen, der hvor man har indført principperne.

Hvis udviklingen skal vendes, så skal KK til at arbejde videns baseret med forvaltningen af naturen, i stedet for holdningsbaseret, behovsbaseret, lystbaseret, minimumsbaseret eller hvilke som helst andre motiver, der kan ligge bag ikke at gøre det, vi ved virker og som selvfølgelig anbefales af eksperter fx i Biodiversitetsrådet.

At Kalundborg kommune ikke er begyndt på naturgenopretning, der virker, har bl.a. resulteret i, at arterne er gået så voldsomt tilbage.

Hvis kommunalbestyrelsens mål ikke fortsat skal klinge hult, så er det på høje tid at komme i gang.

Der ses mange gode intentioner i KP 2025-2036, men der er plads til forbedringer. DN har med disse bemærkninger valgt at fokusere på forbedringerne samt det, som vi fraråder. At nævne de mange positive og forbedrende indsatser/må vil bliver for omfattende, så det må overlades til læserne af KP2025-2036.

Med venlig hilsen

Susanne Ladefoged
Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg
Tjørnhøjsvej 23
4281 Gørlev